

BABEL

Visningsrom for kunst

**UTST
ILLIN
GER
2012**

4	ROBIN MCGUIRE
8	NATHALIE LAVOIE FLOORTJE ZONNEVELD
12	MIREILLE BLANC JIM HOLYOAK EVA NIELSEN
16	NACHLEBEN - BACHELORUTSTILLING KIT
18	OTHER PEOPLE
22	INGRI HARALDSEN PETTER BUHAGEN
26	TERRY BERLIER
30	THOMAS RUMMELHOFF
34	WILLIAM VANNEPERSON
38	LADEMOEN ART NOMADS
44	ISMAEL SANZ-PENA JEROEN GLAS
48	CESAR HARADA, ETIENNE GERNEZ, GABRIELLA LEVINE, KASIA MOLGA, SEBASTIAN MÜLLAUER, META MORF
52	NICOLA MÜLLER WAI KIT LAM
56	KRISTIAN BERGLUND

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

TRONDHEIM
KOMMUNE

SØR-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Foto: Dag-Arve Forsbergskog
Layout: Ingrid Elise Kirknes
Print: Fagtrykk
Papir: Multioffset
Opplag: 150

Utstillingsåret 2012

Babel er Lademoen Kunstnerverksteders (LKV) visningsrom for kunst. Babel er definert som et «visningsrom for kunst» og plasserer seg et sted mellom galleriet og verkstedet – mellom det ferdige produktet og den eksperimenterende prosessen. Kunstnerne er frie til å teste idéer og utforske rommet på mer risikable måter enn man ofte gjør i et rent kommersielt gallerirom. Årlig kommer 12 - 15 kunstnere fra hele verden til LKV for å arbeide i 1 - 2 måneder. Fra åpningen i 2006 til utgangen av 2012 har Babel til sammen stått bak 99 utstillinger. 60 av utstillingene presenterte 80 gjestekunstnere fra 25 ulike land. De andre 39 har vært solo- og gruppeutstillinger av ulike norske kunstnere. Dette gjør visningsrommet til en av de mest aktive kunstscenene i landet og til en svært viktig del av den offentlig finansierte residency-ordningen.

Gjennom tilknytningen til LKVs gjestekunstnerordning har Babel en unik tilgang til å kunne vise nyskapende samtidskunst fra hele verden. Gjennom denne ordningen har vi etablert oss som en internasjonal kunstaktør i Trondheim og trøndelagsregionen. Som en relativt liten kulturarena er det naturlig å søke samarbeidspartnere i regionen for på den måten å kunne tilby publikum et bredere program. I 2012 har vi blant annet samarbeidet med Trondheim Elektroniske Kunstsenter (TEKS), som presenterte deler av sin internasjonale biennale for kunst og teknologi, Meta.Morf – A Matter of Feeling. Vi har samarbeidet med NTNU og vist årets Bachelorutstilling for Kunstakademiet i Trondheim (KiT). Vi har også samarbeidet med Enhet for voksenopplæring i Trondheim (EVO) og invitert deres studenter inn i vårt formidlingsprosjekt Fra utsiden.

I tillegg til å vise utstillinger har Babel ønsket å være et åpent møtested mellom publikum, kunst, kunstnere og andre kulturengasjerte. Som en satsning på formidling har vi jevnlig arrangert kunstnersamtaler, eller Artist Talks, med våre gjestekunstnere. Her har kunstnerne fortalt om sitt virke og om sin utstilling i samtale med prosjektleder. Vi har i tillegg arrangert flere konserter med flere av landets unge og eksperimentelle artister: nymusikk/impro-kvartetten Yumi Murakami/ Morten Barrikmo Engebretsen/ André Roligheten/ Kristoffer Lo, en minisolofestival med Henrik Nørstebø i spissen, og samtidshybriden Ensemble Epoché (Britt Pernille Frøholm og Therese Ulvo).

Kunsthistoriker Margrete Abelsen tiltrådte februar 2012 stillingen som prosjektleder, med ansvar for den daglige driften og utforming av det kunstneriske programmet. Planlegging og utførelse av programmet skjer i samarbeid med en utnevnt komité med basis i LKV. Babelkomitéen for 2012 har, med utskiftninger, bestått av kunstnerne Markus Lantto, Robert Nilsen og Ellen Sofie Griegel og kunsthistoriker Gustav Svihus Borgersen. Komitémedlemmene har bidratt med teknisk og kunstfaglig kompetanse og har vært en sentral hjelp for våre kunstnere, både før, under og etter de enkeltes utstillinger. Kunstnerne ved Lademoen kunstnerverksteder har også bidratt med dugnadsinnsats og et økonomisk tilskudd til driften av Babel.

Tekstene i denne katalogen er skrevet av Gustav Svihus Borgersen, Rebeka Helena Blikstad, Birgit Kvamme Lundheim, Marius Meli, Andreas Schille og Markus Lantto. Birgit Kvamme Lundheim har gjort alle oversettelser. Dag Arve Forbergskog og Grethe Britt Fredriksen har stått for den fotografiske dokumentasjonen. En hjertelig takk til alle!

Babel er støttet av Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Torstein Erbos gavfond og Norsk Kulturråd.

The 2012 Exhibitions

Babel is a space for presenting art owned by Lademoen Kunstnerverksteder (LKV). Babel is defined as a "showroom for art" and has its niche somewhere between the gallery and the workshop – between the finished product and the experimenting process. The artists are free to test ideas and explore the space in more radical ways than one would normally see in a purely commercial gallery. Every year about 12 - 15 artists from all over the world come to LKV to work for 1 - 2 months. From the opening in 2006 till the end of 2012 Babel has launched 99 exhibitions. 60 of them presented 80 guest artists from 25 different countries. The other 39 have been solo and group exhibitions of various Norwegian artists. This makes the showroom one of the most active art scenes in the country and an essential part of the publicly funded residency system.

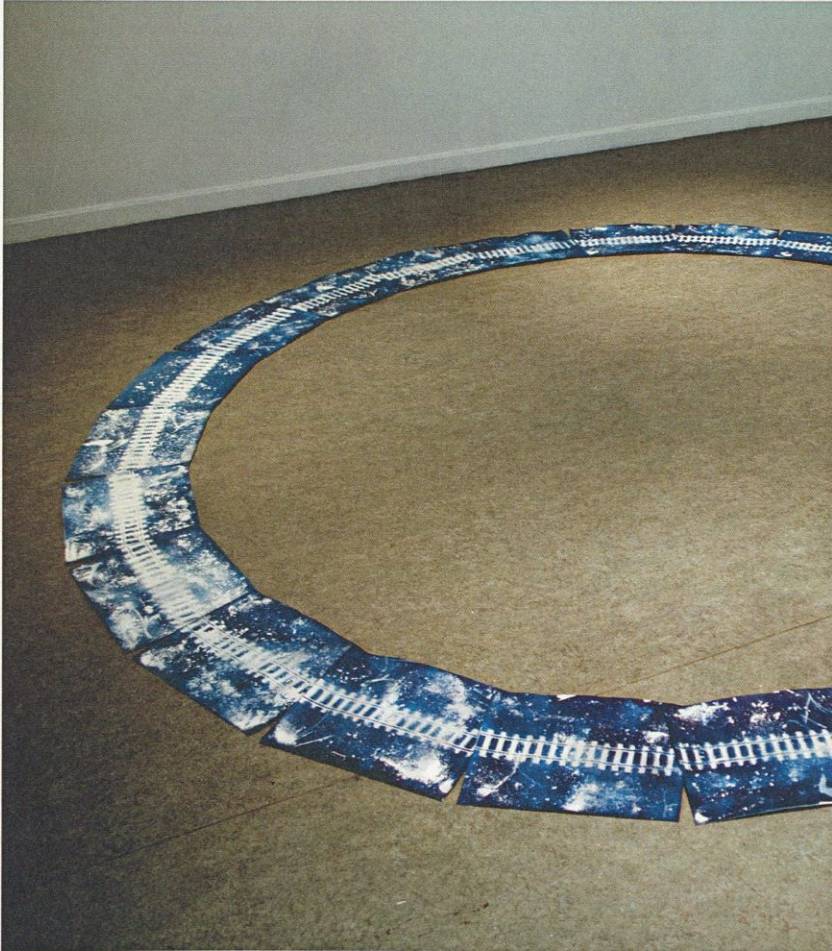
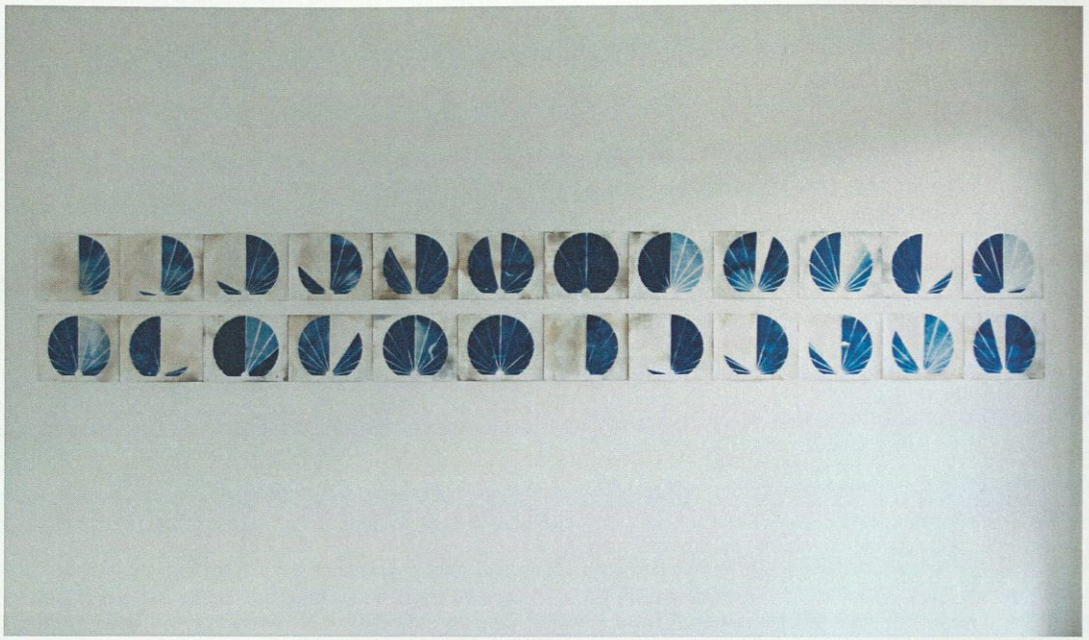
Through its link to LKV's artist in residence system, Babel has a unique chance of presenting innovative contemporary art from all over the world. By means of this system we have established ourselves as an international active force in Trondheim and Mid-Norway. As a relatively small cultural arena it is natural to seek collaborators in the region to ensure the public a wider range of offers. In 2012 we have, among other things, cooperated with Trondheim Electronic Arts Centre, TEKS, which presented parts of its international biennale for art and technology, *Meta.Morf – A Matter of Feeling*. We have collaborated with NTNU and have hosted this year's Bachelor exhibition for the art academy in Trondheim (KiT). Furthermore, we have worked with Unit for Adult Education (EVO) and invited their students to take part in our transmittance project *Fra utsiden*.

In addition to showing exhibitions Babel has aimed at being an open meeting place between the public, art, artists and others with a keen interest in cultural matters. As part of our art transmittance effort we have regularly arranged Artist Talks with our guest artists. On these occasions artists have talked about their work and their exhibition with the project leader. In addition to this, we have arranged concerts with several young Norwegian, experimental musicians: the New Music/improvisation quartet Yumi Murakami/ Morten Barrikmo Engebretsen/ André Roligheten/ Kristoffer Lo, a mini solo festival with Henrik Nørstebø in charge, and the contemporary hybrid Ensemble Epoché (Britt Pernille Frøholm and Therese Ulvo).

In February 2012 art historian Margrete Abelsen entered the position as project leader responsible for the day-to-day running of the showroom and for composing the artistic program. Planning and executing the program takes place in collaboration with a LKV based committee. The Babel committee for 2012 has, with replacements, consisted of the artists Markus Lantto, Robert Nilsen and Ellen Sofie Griegel and the art historian Gustav Svihus Borgersen. The committee members have contributed with technical as well as art competence and have been of vital assistance to our artists before, during and after their exhibitions. Also the artists at LKV have contributed with practical work and supported the running of Babel economically.

The texts in this catalogue have been written by Gustav Svihus Borgersen, Rebeka Helena Blikstad, Birgit Kvamme Lundheim, Marius Meli, Andreas Schille, and Markus Lantto. All texts have been translated by Birgit Kvamme Lundheim. Dag Arve Forbergskog and Grethe Britt Fredriksen have taken care of photographic documentation. A hearty thank you to all of you!

Babel is supported by the Municipality of Trondheim, Sør-Trøndelag County, Torstein Erbo's Gav фонд, and Norway Art Council.

AV GUSTAV SVIHUS
BORGENSEN

Terry Berlier (USA)

Here comes the sun 15. - 24.06

«Tid» er utgangspunktet for amerikaneren Terry Berlier i utstillingen Here Comes the Sun. Det abstrakte begrepet og den mentale størrelsen blir her satt i sammenheng med solen.

Innerst i Babels lokaler ligger en sirkel av bilder i dyptblått og hvitt. Bildeseriens analoge uttrykk forestiller suksessive utsnitt av et jernbanespor. Fargens intensitet, skarpheten i gjengivelsen, blasheten i uttrykket, kontrasten mellom fargetonene varierer fra bilde til bilde. Flatene er fiksert ved hjelp av sollys (den fotografiske teknikken er her cyanotypi) med en eksponeringstid på maksimum en time per bilde. De kan forstås som et kombinert uttrykk for to ulike tilnærminger til begrepet «tid»: I 1840 fikk det britiske jernbaneselskapet The Great Western Railway – som det første som drev jernbanedrift mellom det sørvestlige Bristol og London – gjennomslag for å synkronisere en rekke lokaltider med én bestemmende normaltid. Dette systematiserende grepet omorganiserte ikke bare forståelsen av tid, men influerte også på folks bevissthet om tilhørighet. Før dette hadde tid vært et lokalt anliggende, knyttet til observasjoner av når solen stod opp og gikk ned. Terry Berliers bildeserie – hvor hvert ledd representerer én time – forteller historier om det strengt repetitive ved den moderne tidsinndelingen. Vekslingen i bildeuttrykkene kan først virke monoton og sindig. Men for betrakteren er det her avgjørende – for ikke å si tidkrevende – å ta inn over seg effekten av at bildenes tilsynekomst nettopp er effekten av sollys...

Et annet sted i lokalet ligger en installasjon i stort format. Den sirkulære skulpturen er koplet til et solcellepanel i vinduet og ligner en urskive. Slik regulerer sollysets intensitet omdreiningshastigheten til en viser som er festet til skulpturskivens midtpunkt. Ut fra dette sentret er det strukket en rekke gitarstrenger som ender opp i hver sin stemmeskrue. På undersiden av viseren er det montert trebiter som såvidt berører strengene, og disse er i sin tur stemt suksessivt etter tonene i George Harrisons (for de fleste) velkjente komposisjon «Here Comes the Sun». Jo mer man studerer konstruksjonen, jo mer forsterkes konnotasjonene av den intrikate installasjonen som et finstemt, mekanisk urverk. Det grove uttrykket og den naturbundne materialbruken står likevel i kontrast til forestillingen om urverkets mekaniske konstruksjon. Installasjonen fungerer således som en materialisert overenskomst mellom naturens uforutsigbare og uregjerlige skiftninger og vitenskapens forutsigbare og obligate kausalitet.

Utstillingen kombinerer i så måte vår presise og konvensjonelle systematisering av tid med noe overordnende og ustabil.

Terry Berlier (USA)

Here comes the sun 15. - 24.06

WRITTEN BY
GUSTAV SVIHUS
BORGENSEN
TRANSLATED BY
BIRGIT KVAMME
LUNDHEIM

“T

ime” is the American artist Terry Berlier’s starting point in the exhibition Here Comes the Sun. The abstract concept and the mental quantity of time are here seen in connection with the sun.

In the back of the Babel gallery lays Standard Time, a large circle of twenty-four deep blue and white images placed on the floor. The series depicts successive excerpts of a railway track. The intensity of the colour, the crispness of the motif, the bleakness of the expression and the contrast between the shades of colour vary from one image to another. The surfaces are fixed by ultraviolet light, in this case by exposing the paper to sunlight (the photographic technique cyanotype). They may be understood as a combined expression for two different approaches to the concept of “time”. In 1840 the British railway company The Great Western Railway – as the first company running a railway between south-western Bristol and London – was allowed to synchronize numerous local times with one specific standard time. This reorganization changed not only the understanding of time itself, but also influenced people’s sense of local belonging. Before this change, time had been a local matter, tied to observations of when the sun rose and when it set. Terry Berlier’s series of images – where every link represents one hour – tells stories about how our clocks changed from describing the sun to clocks that are now dictated by industrial infrastructure that business interests control as the railroad began to connect cities. At first the changing expressions of the images may seem calm and monotonous. For the spectator, however, it is decisive to reflect on the fact that the emergence of the images is the effect of sunlight. In a way, the sunlight is revealing its own disappearance as a time recorder.

The Longest Day is another series of twenty-four cyanotype placed in two rows of twelve on the wall in the front gallery. These reference the sundial—which is the oldest known device for the measurement of time and is used to represent each hour of the twenty-four day. Again the sun is used here to expose itself (and the paper) as the original, natural and fluctuating time recording device.

Also in the front gallery is a large-scale installation titled When Comes The Sun. The circular sculpture, which resembles a wheel or a dial, is connected to a solar panel in the window. The sunlight controls the rotation speed of an arm (resembling hands on a clock), which is attached to the centre of the dial.

From the centre guitar strings have been strung, each ending up at a tuning peg on the outside of the six-foot circle. On the underside of the dial, a piece of wood acting as a pick barely touches the strings which have been tuned to follow George Harrison’s “Here Comes the Sun”, a composition which is well known to most people. On a sunny day the sound resonates throughout the gallery and the weather variations are heard as the tempo changes accordingly. For Berlier, the work explores ongoing concepts with natural time recorders, environmental concerns and kinetics but through new materials like solar technology. By utilizing the sun as a collaborator the work makes reference to a specific place and time—the long summer days of twenty-four hour light experienced in Norway.

The more one studies the construction, the more the connotations of this intricate installation to a finely tuned mechanical clock are strengthened. However, the rough expression and use of natural materials still contrasts with the notion of the mechanical construction of the clock. In this way, the installation works as a materialised consensus between nature’s unpredictable and ungovernable changes and the predictable and stark causality of science.

Thus, the exhibition combines our precise and conventional systematisation of time with something overriding and unstable.

